

Oled see sina või sinu kloon?

Ain Kallis, ajaloohuviline ilmainimene, 30. aprill 2003 00:00

Just ülestõusmispühade eel haihtus Iraagi diktaator. Koos poegadega. (Madam Saddami olevat siiski nähtud Süüria kandis). Ameeriklastel tuleb nüüd jahtida Usama bin Ladeni kõrval veel teist moslemist viirastust. Ja kui nad tabataksegi, kas elusalt või surnult, pole sugugi kindel, et kättesaadu on ikka too õige. Meenutagem või eestlaste tehtud lugu «Minu Leninid».

Paljudel valitsejatel, poliitikutel või rikkuritel on ammustest aegadest olnud komme saata enda asemel tulle teisikuid. Nii Stalinil kui ka Hitleril (või Castrol) olnud tagavaraks vähemalt viis koopiat. Stalini üks teisikuist, kes asendas Suurt Juhti bankettidel (hirm mürgituse ees!), hüüdnimega Rashid, suri 80ndate lõpul Krasnodaris. Ta oli Staliniga sedavõrd sarnane, et isegi pärast viimase surma tekitas tänavail elevust, ja seda kiilaks raseerituna.

Mõnel juhul pole teisiku valimine (või tegemine) sugugi lihtne. Bin Laden on näiteks kasvult (üle 1m 90 cm) ligi 25 cm keskmisest afgaanist pikem! Hitleri koopial olevat murtud (ja kokku lapitud) luud samades kohtades, kus olid Esimese maailmasõja aegu hangitud murrud originaalil.

Austria parempoolsete juht Jörg Haider kohtus möödunud aastal Bagdadis Saddam Husseiniga. Üks saksa patoloog, kes hiljem uuris kokkusaamisel tehtud fotosid, kinnitas, et Haideri vestluskaaslane oli ilmselt üks Saddami teisikuid. Keegi iraaklasest arst nimega Muslin al-Asadi teadis kinnitada, et tõeline diktaator suri hoopis juba 1999. aastal lümfinäärmete vähki. Kolmel praegu kasutusel oleval teisikul olevat, erinevalt maamehelikult tugeva kondiga diktaatorist, ühel kitsamad õlad, teistel pisemad sõrmed jne.

Teise maailmasõja ajal kasutas vähemalt kahel korral dublanti kuulus Briti väejuht feldmarssal Bernard Montgomery. Ja üldsegi mitte oma elu pärast kartes, vaid selleks, et vaenlasi desinformeerida.

Esimest korda kasutas ta seersant Keith Banwelli abi, ehkki see sõjamees ei saanud kodumaal legendaarseks sugugi mitte marssalit mängides. 1942. aastal langes Banwell Põhja-Aafrikas sakslaste kätte vangi, suutis aga põgeneda. Kreeta saare lähedal tabati ta uuesti, kusjuures tema vangivalvur oli kunagine maailmameister poksis Max Schmeling. Kalurite abiga õnnestus tal ka siis plehku panna.

Pärast üheksapäevast hulpimist Vahemerel sattus Banwell viimaks omade juurde ja parandas kaks nädalat haiglas tervist. Seal märkas keegi ta suurt sarnasust Aafrika rinde juhi Montgomeryga. Kairos pandi seersant Banwell kindralivormi ning saadeti reisima Lähis-Itta. Montgomeryna spioone eksitama. Paraku oli Banwell marssalist kõvasti pikem, mistõttu ta ei tohtinud avalikus kohas autost väljuda.

Säärane elu ei istunud tõelisele sõdurile Banwellile aga kuidagi ja varsti oli ta jälle tegevarmees. Hollandis sattus ta piiramisrõngasse, sai haavata, langes vangi, põgenes, ühines vastupanuliikumisega. Siis tabati ta jälle. Kaks korda seisis isegi mahalaskmiskomando ees, kuid saadeti lõpuks siiski koonduslaagrisse. Keith Banwell suri 1999. a. Londonis.